

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 19 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 septembra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10343

Small ing. Francis Gordon, Pinner, Engleska.

Poboljšanja u postupku i materijalu za izradu puteva.

Prijava od 19 marta 1932.

Važi od 1 novembra 1932.

Pronalazak se odnosi na poboljšanje i sretstva za izradu metalnih drumskih površina.

Cilj je ovom pronalasku da poboljša konstrukciju puteva i da im pruži veću čvrstoću i trajnost i da smanji troškove izgradnje i održavanja, kao i da dobije praktičnu trgovačku vrednost.

Uopšte uzev, ovaj se pronalazak sastoji iz trougaonog metalnog tronožnog bloka, koji služi za izradu puteva i, isto tako, iz jedne površine sastavljene iz većeg broja takvih blokova, koji su postavljeni na podlogu jedan pored drugog.

Blokovi se postavljaju na betonsku ili sličnu podlogu, koja je pokrivena kakvim zaštitnim slojem, na primer asfaltom, koji služi za to, da blokove drži u međusobnom položaju, a koji su malo udaljeni jedan od drugog, i da, istovremeno omogućuje širenje i skupljanje blokova usled atmosferskih uticaja.

Blokovi mogu biti šuplji i imati prave ili zakošene strane, a iznutra su prvenstveno pojačani rebrima ili mrežom, a u nekim slučajevima mogu biti i puni. Ovi blokovi mogu biti u poprečnom preseku ravni ili krivolinijski, da bi se mogli prilagoditi obliku podloge, a uz to mogu imati providne ili prozirne umetke, na primer od stakla, u cilju osvetljavanja odozdo radi regulisanja saobraćaja.

Daije odlike pronalaska videće se iz sledećeg opisa i nacрта.

Sl. 1 je horizontalni izgled bloka načinjenog od livenog gvožđa;

Sl. 2 je donji izgled bloka pokazanog u slici 1;

Sl. 3 je izgled sa strane za sl. 1;

Sl. 4 je bočni izgled, kao i u sl. 3, samo što je ovde pokazani blok krivolinijski;

Sl. 5 je horizontalni izgled bloka sa providnim umetcima;

Sl. 6 je horizontalni izgled pola-bloka za popunu ili završavanje;

Sl. 7 je izgled od pozadi sl. 6;

Sl. 8 je detalj izmenjenog oblika bloka;

Sl. 9 pokazuje deo površine puta;

Sl. 10 je poprečni presek sl. 9, a sl. 11, 12 i 13 pokazuju izmenjene oblike konstrukcije drumskih površina.

Blok 1 (sl. 1, 2 i 3) koji je načinjen od livenog gvožđa, ili drugog podesnog materijala, ima trougaoni oblik kao i tri kratke noge 2, na svakou uglu po jedna, i ima još niz ispadaka 3, koji su izjedno iziiveni sa blokom, a koji sprečavaju klizanje. Blokovi mogu biti puni, ali je bolje da su šuplji kao što je pokazano. Strane 4 mogu biti vertikalne, ali je dobro ako se zakose prema vrhu, kao što je to pokazano u nacrtu.

Kada su blokovi zakošeni imaju oblik zarubljene trougaone piramide. Ova konstrukcija služi za to da drži blok na mestu t. j. da sprečava pomeranje ili klizanje usled kakvog neželjenog bočnog naprezanja izazvanog kakvim prolazećim teretom.

Ako su blokovi šuplji, onda su oni pojačani rebrima 5, koja su raspoređena kao u sl. 2, ili su raspoređena tako da idu sa svakog ugla ka središtu trougla ili, obrnu-

to, da idu od središta ka svakoj strani tako, da obrazuju trougaonu mrežu. U svim slučajevima rebra su izjedno sa blokom, i njihove donje ivice prelaze u bočne zidove bloka, t. j. kada noge 2 leže na podlogu, onda bočni zidovi i rebra nisu u dodiru sa njima, ali su u dodiru sa zaštitnim asfaltnim slojem.

U sl. 4 blok je kao i gore opisani izuzev što je krivolinijskog oblika, ili t. sl., da bi se prilagodio krivini ili obliku podloge. Ovo je pokazano krivom podložnom linijom 6 jedne strane bloka.

U sl. 5 imamo blok u kome je utureno nekoliko umetaka 7 od stakla ili kog drugog podesnog materijala, i koji se mogu osvetljivati po volji u cilju regulisanja saobraćaja na putu. Umetci se mogu boriti prema saobraćajnim kontrolnim propisima.

Sl. 6 i 7 pokazuju ispune ili polublobove za dovršenje strana puta. Ovi blokovi su načinjeni kao i gornji i nisu samo krivolinijski u poprečnom preseku, već mogu takvi biti ili kod drugog kog oblika i duž ivice 8.

Kod izmenjenog bloka pokazanog u sl. 8 gornji deo šupljeg bloka umesto ispadaka zadebljan je nešto i snabdeven udubljenjima, koja su obrazovana vertikalnim stranama 9 i rebrima 10. Ovako obrazovana udubljenja pune se asfaltom, drvetom ili kakvim drugim podesnim materijalom 11.

Putne površine načinjene od gore opisanih blokova pokazane su u sl. 9 do 13, o kojima će biti sada reči.

Sl. 9 pokazuje raspored bloka 1 i ispune ili polubloka, koji je pokazan kod 12 i kome je zadatak da popuni površinu uz putanju za pešake.

Pretpostavimo da se blokovi trebaju postaviti na krivolinijsku posteljicu od armiranog betona 10 (sl. 10), tada će se zaštitni sioj 13 od asfalta ili tome slično posuti po površini u tečnom stanju, pri čemu se svaki blok postavlja tako, da noga 2 stoji u dodiru sa betonom. U ovom položaju rebra ili mreže 5 ne dodiruju posteljicu već tanak sioj 13 od plastičnog asfalta ili tome sl. koji leži ispod rebara i mreže. Blokovi se postavljaju jedan pored drugog sa malim međuprostorima između njih. Čim se postavi gornja površina ili deo iste sipa se tečan asfalt ili t. sl. u međuprostore, da bi se vezala cela površina.

Ispunjavanje međuprostora između blokova pokazano je kod 14 u sl. 9 i 10. Raspored je takav, da plastičan sioj 13 i ispuna 14 služi uopšte za to, da drži blokove i štite posteljicu. Osim toga plastičan sioj i ispuna omogućuju širenje i skupljanje

blokova usled raznih temperaturnih uticaja, da bi se izbeglo grbavljenje, krivljenje površine.

Kao što je pokazano u sl. 11, krivina posteljice je okrenuta, da bi se načinio šuplji kanal dok je inače u svemu drugom konstrukcija ista kao i gore opisana. Kod ove konstrukcije može se upotrebiti jedan centralni kanal 15 za odvodnjavanje mesto dva sa strane.

Konstrukcija pokazana u sl. 12 ista je kao ona iz sl. 11 izuzev što posteljica i površina obrazuju šuplji kanal oblika V u poprečnom preseku.

Kada se blokovi postave na ravnu posteljicu na gore opisani način, onda donje površine blokova jesu ravne, ali su gornje krive, da bi se načinila kriva drumska površina. Da bi se ovo izvelo, blokovi imaju razne visine i iskrivljeni su po sl. 13.

Ispatci 3 mogu biti iste visine ili pak neki među njima mogu biti nešto viši od drugih, da bi se dobili dalji osloni za kopite konja.

Putevi konstruisani po ovom pronalasku manje su izloženi smrznjavanju na hladnom vremenu usled nagomilane toplote u zemlji, koja se iako sprovodi kroz metalne noge 2, blokove 4 i rebra 5 i usled zatvorenog vazduha u prostorima ispod blokova 1, koji isto tako primaju toplotu od zemlje, ali pošto taj vazduh ne kruži to se on zamenjuje hladnim vazduhom, koji bi ohladio sistem i omogućio zamrznjavanje vode po površini. Sprečavanjem obrazovanja leda, troškovi za so u cilju rastapanja istog kao i za pesak za sprečavanje klizanja potpuno su izbačeni.

Dalja korist potiče iz činjenice, da donja površina između ispadaka 3 obrazuje kanale, kroz koje površinska voda teče ka odvodnom kanalu.

Iako je opisano i pokazano više načina izvođenja mogu se vršiti razne izmene, a da se ne izade iz okvira pronalaska.

Svaki blok se može snabdeti delom za lakšu primenu oruda za podizanje i spuštanje bloka.

Gore opisani pronalazak može se primeniti i za druge svrhe osim puteva, na primer za patosanje podova u fabrikama i tome slično.

Patentni zahtevi:

1. Poboljšanja u postupku pri izradi drumskih površina i za slične ciljeve, naznačena time, što metalni blok (1) ima oblik trougaone prizme, ili zarubljene trougaone piramide i što je isti snabdeven na svojoj donjoj površini sa trima nogama (2), koje se naslanjaju na podlogu, i što je gornja površina bloka snabdevena sa

čugmadima ili ispadima (3), ili učinjena rapavom na drugi način, da bi sprečavala klizanja, pri čemu pomenuti blok (1) ima ravan ili krivolinijski oblik, da bi odgovarao nagibu ili krivini podloge, ili željenom obliku površine drumu, ili tome slično.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što je blok (1) šupalj, a njegove donje ivice se nalaze u ravni, koja je viša nego ravan na kojoj se nalaze donji krajevi nogu (2).

3. Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što je u svom središnjem delu pojačan rebrima (5), koja su zajedno izrađena sa telom bloka i čije se donje ivice nalaze u ravni koja je viša nego ravan na kojoj se nalaze krajevi nogu (2).

4. Postupak po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što je predviđeno jedan ili više

prozirnih ili providnih umetaka (7), koji su udešeni da budu osvetljeni odozdo.

5. Postupak po zahtevu 1 do 4, naznačen time, što metalni blok (1) ima udešeni deo za prijem oruda za dizanje ili spuštanje bloka.

6. Postupak za izradu drumske površine ili tome slično napravljene iz metalnih blokova, po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što su pomenuti blokovi (1) položeni sa njihovim nogama (2) na zajedničkoj podlozi, na primer iz betona, snabdevenoj zaštitnim slojem (13), najbolje iz asfalta, kroz koji sloj noge (2') prodiru i sa kojim donje ivice bokova (4) dolaze u dodir tako, da izoluju zatvoreni vazdušni prostor, pri čemu se međuprostori između blokova ispunjuju sa asfaltom, ili drugom odgovarajućom plastičnom materijom, da bi se čitava površina učvrstila.

Fig. 1

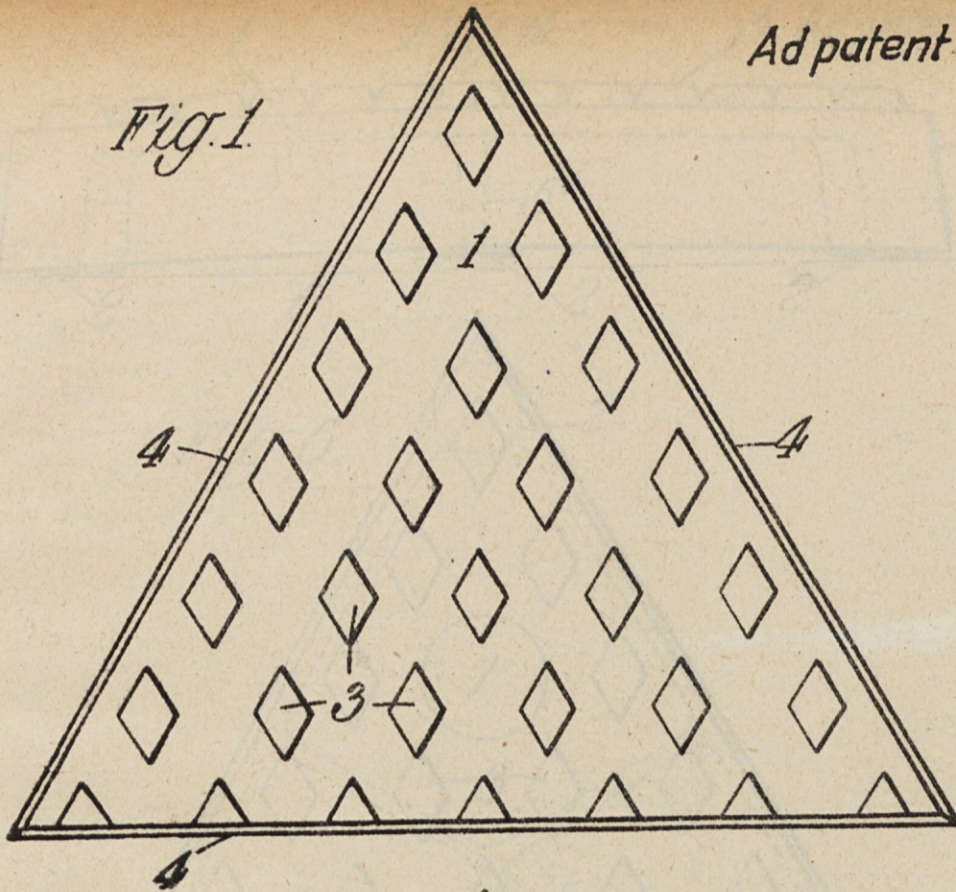

Fig. 2

